

Врста и ниво студија: основне академске, 5. семестар.

Назив предмета: теоријско-методолошки, **Теорије књижевности немачког преромантизма и романтизма.**

Наставник: ванр. проф. др Миодраг Лома.

Асистент: Вук Петровић.

Број ЕСПБ: 3.

Статус предмета: обавезни предмет.

Циљ предмета је упознавање са теоријама књижевности у немачком преромантизму и романтизму као пресудним за заснивање и разумевање модерне мисли о књижевности, и то кроз преглед историје репрезентативних књижевнотеоријских дела.

Исход предмета је стицање способности за препознавање романтичарских идеја о књижевности, као и за уочавање њихове узајамне повезаности у склопу општекњижевног романтизма, те њихове појединачне интеграције у модерне теорије књижевности.

Садржај предмета: теоријска настава треба пружи повесни преглед репрезентативних немачких преромантичарских и романтичарских погледа на књижевност и да упути на њихов европски контекст, па да покаже њихову зачетничку улогу у формирању не само општег романтичарског књижевног покрета, него и целокупног модерног схватања књижевности.

Оцена знања (максимални број поена је 100): највише 40 поена може се постићи на основу предиспитних активности (похађања наставе и активности током ње), а осталих 60 поена обележавају распон оцена од 5 до 10 добијених на писменом испиту, и то: 11–20 = 6; 21–30 = 7; 31–40 = 8; 41–50 = 9; 51–60 = 10. Писмени испит се одвија у клаузури (пише се есеј на једну од три задате теме током два сата). Јединствена оцена добија се сабирањем поена стечених током предиспитних активности и на самом испиту, тако да прелазну оцену 6 доноси збир од најмање 51 поена, те се распон оцена и поена креће овако: 51–60 = 6; 61–70 = 7; 71–80 = 8; 81–90 = 9; 91–100 = 10.

Тезе за наставу

1. Примитивизам енглеских и шкотских критичара као преромантизам.

2. Примитивистички утицај на Хердерово схватање језика и књижевности.
3. Хердер и Гетеов књижевни органицизам.
4. Кантове филозофске критике и Шилерова књижевна естетика.
5. Шилерова идеја естетског васпитања човечанства.
6. Шилерово схватање супротности наивног и сентименталног песништва.
7. Сентименталне могућности модерне поезије по Шилеру.
8. Романтична реинтерпретација шилеровске сентименталности у књижевнотеоријској мисли Фридриха Шлегела.
9. Универзалистичко поимање поезије код Фридриха Шлегела.
10. Епохе песничке уметности код Фридриха Шлегела.
11. Схватање митологије код Фридриха Шлегела.
12. Одређивање романа и романтичног код Фридриха Шлегела.
13. Систематизација Фридрихових идејних фрагмената у раду Аугуста Вилхелма Шлегела.
14. Утицај Аугуста Вилхелма Шлегела на романтичарске идеје госпође де Стал.
15. Утицај немачке књижевнотеоријске мисли на Колрицово поимање песништва.

Обавезна примарна литература

1. Johan Gotfrid Herder, *Rasprava o poreklu jezika*, prevela Olga Kostrešević, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića Sremski Karlovci, 1989, str. 7–111.
2. Johan Volfgang Gete, *Odabrana dela*, knj. 7: *Spisi o književnosti i umetnosti (Izbor)*, preveo Miloš Đorđević, Rad, Beograd, 1982, str. 9–182.
3. Fridrih Šiler, „Pisma o estetskom vaspitanju čoveka“, str. 118–220, „O naivnoj i sentimentalnoj poeziji“, str. 221–312, u: *O lepom*, izabrao i napisao predgovor Miljan Mojašević, preveo i dao komentare Strahinja Kostić, Kultura, Beograd, 1967.
4. Fridrih Šlegel, „O studiju grčke poezije“, str. 153–253, u: Fridrih Šlegel, *Ironija ljubavi*, *Izbor iz dela Fridriha Šlegela*, izbor, prevod i pogovor Dragan Stojanović, Zepther Book World, Beograd, 1999.
5. Fridrih Šlegel, *Razgovor o poeziji*, preveo Dragomir Perović, Rad, Beograd, 1992, str. 9–79.
6. August Vilhelm Šlegel, „Dvanaesto predavanje“ (odlomak), „O Shakespeareovu *Romeu i Juliji*“ (odlomak), preveo Benjamin Tolić, str. 241–255, u: *Povijest*

književnih teorija od antike do kraja devetnaestog stoljeća, izbor tekstova i povijesni uvod Miroslav Beker, SNL, Zagreb, 1979.

7. August Vilhelm Šlegel, „Predavanja iz dramaturgije, Istorija romantične literature“, prevela Katarina Bles, str. 78–87, u: *Romantizam*, (izbor teorijskih tekstova), priredio i predgovor („Jedinstvo evropskog romantizma“, str. 7–52) napisao Zoran Gluščević, Obod, Cetinje, 1967.

Теме за писмени испит

1. Примитивизам енглеских и шкотских критичара.
2. Хердерово схватање језика и књижевности.
3. Гетеово схватање књижевног дела.
4. Шилерова идеја естетског васпитања човечанства.
5. Шилерово схватање супротности наивног и сентименталног песништва.
6. Сентименталне могућности модерне поезије по Шилеру.
7. *О студију грчке поезије* Фридриха Шлегела.
8. Универзалистичко поимање поезије код Фридриха Шлегела.
9. Епохе песничке уметности код Фридриха Шлегела.
10. Схватање митологије код Фридриха Шлегела.
11. Одређивање романа и романтичног код Фридриха Шлегела.
12. Систематизација Фридрихових идејних фрагмената у раду Аугуста Вилхелма Шлегела.